

Velja v Ljubljani:

celo leto . . . K 56—
 pol leta . . . „ 28—
 četrt leta . . . „ 14—
 en mesec . . . „ 5—

Velja po pošti:

za celo leto naprej K 60—
 za pol leta „ „ 30—
 za četrt leta „ „ 15—
 za en mesec „ „ 5-50

Jugoslavija

Na pismene naročbe brez
 pošiljatve denarja se ne
 moremo ozirati.

Naročniki naj pošiljajo
 naročnino
 po nakaznici.

Oglasi se računajo po po-
 rabljenem prostoru in si-
 cer 1 mm visok ter 63 mm
 širok prostor za enkrat
 30 vin., za večkrat popust.

Uredništvo je na Starem trgu št. 19. Telefon
 št. 860. Upravištvo je na Marjinem trgu
 št. 8. Telefon št. 44.

Izhaja vsak dan zjutraj.
 Posamezna številka velja 30 vinarjev.

Vprašanjem glede inseratov l. dr. se naj pri-
 loži za odgovor dopisnica ali znamka. — Dopisi
 naj se frankirajo. — Rokopisi se ne vračajo.

Manifestacije za neodrešene kraje. Celje za jugoslovanski irredentski sklad.

Odločitev še ni padla!

Belgrad, 16. marca. (Izv. por.) Iz uradnega vira se poroča, da ministrstvo zunanjih zadev ni dobilo nobene uradne vesti o končni odločitvi naših meja proti Italiji.

Ljubljana, 17. marca 1919.

Nikdar nismo bili pesimisti in tudi danes ne bi želeli biti, toda vesti, ki prihajajo iz Pariza v zvezi s prestolnim govorom, nam pravijo, da moramo biti pripravljeni na najhujše.

V prestolnem govoru se izreka nada, da bodo v Parizu ravnali pravično z nami. Ta nada pa je izrečena v nekem strahu, da se naše pravice vendarle ne bodo upoštevale v polni meri v naš blagor.

Da, iz Pariza ne moremo pričakovati ničesar dobrega. Zato nam ne preostaja ničesar drugega, nego da stisnemo pesti in se pripravimo za tisti veliki čas, ko nam bo treba izvojevati pravice, ki nam jih odreka pariška konferenca v kljub vsem deklamacijam o samoodlošbi narodov in vzlic Wilsonovim 14 točkam ter njegovi svečani izjavi, da narodi ne smejo več biti predmet igre državnih oblasti. Po Wilsonovih načelih se mora rešiti vsako vprašanje glede ozemlja v interesu in v prid prizadetega prebivalstva. Vse jasno začrtane narodne zahteve se morajo rešiti v najširšem obsegu.

Zrušili smo silni turški imperij, razrušili ne manj silno habsburško cesarstvo, pa naj ne bi uničili megalomanije in imperijalističnih stremljenj Italijanov, ki hočejo igrati ulogo potomcev starih Rimljanov?

Naj pride karkoli, mi ne obupamo v nobenem slučaju. Pravica je na naši strani in ta pravica mora zmagati nad našim zadnjim sovražnikom.

Bratje, končna zmaga je naša!

Manifestacije proti nasilju in krivici.

Ljubljana, 17. marca. Ko so v soboto došle vesti, da je svet deseterice v Parizu priznal Italiji polovico slovenske zemlje ne ozi-
 raje se na 14 Wilsonovih točk in trdno zaupanje slovenskega na-
 roda v pravičnost antante ter njenih načel — se je včeraj ob 11.
 dopoldne zbrala tisoč glava broječa množica, da izpove javno svoje
 nezaupanje v dosedanje stvaritelje svetovnega družabnega ustroja.

Sprevod se je vil izpred magistrata preko frančiškanskega
 mostu pred Union, od tam mimo sodnije po Dunajski cesti do
 pošte, kjer se je obrnil po Franc Jožefovi (!!!) cesti proti Mladiki;
 tam se je sprevod ustavil in je nagovoril občinstvo dijak N., ki je
 v svojih besedah poudarjal, da manifestira slovenska užaljena duša
 proti činu sveta deseterice. Neposredno nato je prevzel besedo
 slovenski pisatelj, ki je v besedah, polnih ogorčenja, izrazil svoj
 gnev, da je roparska Italija v svojem zločinskem pohlepu s pri-
 znanjem antantnih velekapitalistov iztrgala iz telesa slovenskega
 naroda njegovo srce in dušo. Po teh besedah, ki so našle odo-
 bravanje v srcih vse množice, se je sprevod podal pred vladno
 poslopje. Tam je ponovno raztolmačil demonstrantom pomen te

manifestacije eden mlajših slovenskih pisateljev, ki je s treznim na-
 govorom povdarjal, da slovenski narod ne bo osvobojen, dokler ne
 pade imperijalizem ter svet ne pripozna pravic človeštva. Z eno-
 dušnim odobravanjem in klici, da nočemo ostati več sužnji, se je
 množica v najlepšem redu razšla.

Ljubljana, 17. marca. Sobotne alarmantne vesti iz Švice so mesto
 globoko razburile. Že na vse zgodaj so včeraj ljudje postajali po ulicah
 in razpravljali edino-le o naših zapadnih mejah. Raz hiše so zaplapolale
 črne zastave. Okoli 11. dopoldne se je pred pošto razvil mogočen val
 demonstrantov, zlasti mladine, ki je odločno in pevajoč narodno himno
 manifestirala za popolno in brezpogojno ujedinjenje celokupnega jugo-
 slovanskega naroda. Ves dan je bilo živahno vrvenje po glavnih pro-
 menadah.

Pozno popoldne je predsedstvo deželne vlade za Slovenijo dalo na
 vogalih glavnih ulic nabiti oglase, v katerih pozivlja someščane, da ohr-
 nijo hladno kri in pokažejo, da so kulturni narod. Vlada v tem oglasu
 javlja: „Vesti o neugodni ureditvi zapadnih mej nikakor niso
 potrjene. — Osrednja vlada v Belgradu ni prejela nobenega
 poročila, ki bi dalo povod za vznemirjenje“.

Javni lokali, gledališči in kino so bili zaprti. Manifestacije so bile
 povsem mirne in dostojne. Javni red je bil ves dan vzoren.

Zagreb, 16. marca. (Izv. por.) Na vesti o neugodni rešitvi jugo-
 slovansko-italijanskega spora so se protiitalijanske demonstracije danes
 ponovile. Pred univerzo se je zbralo veliko število dijaštva, kateremu se
 je pridružila še številna množica drugega prebivalstva. Kakor včeraj,
 tako so tudi danes demonstrirali proti italijanskemu nasilju in za pripo-
 jenje Goriške, Trsta, Istre in Dalmacije k Jugoslaviji. Demonstracije so
 bile mirne in dostojne.

Belgrad, 16. marca. (Izv. por.) Švicarske vesti o neugodni
 rešitvi naših spornih mej so dospele v Belgrad preko Ljub-
 ljane in Zagreba danes zjutraj. Vzbudile so v vsem prebi-
 valstvu, zlasti pa med poslanci, nepopisno ogorčenje in raz-
 burjenje. Večina parlamentarnih klubov se je takoj sestala k sejam,
 na katerih so razpravljali o možnosti in verjetnosti poročil. Pri tem je
 prevladovalo mnenje, da je treba počakati z odločilnimi koraki tako
 dolgo, da pride uradno potrdilo teh vesti, kar se more zgoditi tekom
 par ur. Klubi so odposlali svoje zastopnike k vladi, da bi se informirali,
 koliko je resnice na teh vesteh. Ministrski predsednik Stojan Protić je
 moral izjaviti, da mu doslej še ni ničesar znanega.

V Belgradu vlada splošno prepričanje, da naš narod take do-
 skrajnosti krivične odločitve ne more in ne bo nikdar priznal.

Belgrad, 16. marca. (Izv. por.) Vest ljubljanskega časopisja o od-
 ločitvi meja med Jugoslavijo in Italijo se je danes dopoldne bliskoma
 raznesla po mestu. Ljudstvo je hitelo pred poslopje Narodnega predstav-
 ništva in zahtevalo uradnega pojasnila. V celem mestu je zavladalo veliko
 ogorčenje proti Italiji. Zbrana množica je vzklikala regentu Aleksandru
 in zahtevala brezpogojno ujedinjenje celokupnega ozemlja, na katerem
 živi jugoslovanski narod.

**Slovinci, Jugoslovani! Zbirajte za jugo-
 slovanski irredentski sklad!**

Celje protestira proti italijanskemu imperijalizmu.

Celje, 16. marca (Izv. por.) Celjsko pevsko društvo je nameravalo danes ob 3. popoldne ponoviti sobotni koncert. Na predlog g. dr. V. Kraševca so opustili koncert v znak ogorčenja in protesta proti samogoltnemu in zemljelačnemu italijanskemu imperijalizmu, nakar je bil impozanten protestni shod, na katerem so govorili dr. V. Kraševac, prof. Smrtnik in istrski posl. Sanein, ki je predvčerajšnjim prispel v Celje iz Pariza in je seboj prinesel najkvalitetnejše vtise. V Parizu je bil v stikih z našo mirovno delegacijo. Neki član, ki je stari prijatelj francoskega predsednika, mu je izjavil, da se je predsednik Poincaré izrazil: „Francija je velik prijatelj Jugoslovancov, toda londonski pakt nas veže.“

Shod je končal z ogorčenim protestom proti nenasitni Italiji za neodrešene jugoslovanske zemlje.

Konečno je predlagal prof. dr. Rus, naj se osnuje in organizira za naše zaslužnjene kraje poseben sklad za propagando jugoslovanske irredente. Shod je z navdušenjem sprejel ta predlog in takoj po shodu so nabrali v ta namen znesek 1467 kron.

(Uredništvo in prijatelji „Jugoslavije“ se pridružujejo temu sklepu s prvim prispevkom K 180.)

Slavnostna seja Narodnega predstavništva.

Belgrad, 16. marca. (Izv. por.) Današnja seja je potekla izvanredno svečano. Po vsem mestu je vladalo praznično razpoloženje, katero so katile edino danes zjutraj preko Ljubljane dospele vesti o neugodnem mednarodnem položaju. Te vesti so težile zlasti naše poslance, ki so nestrpno čakali, da slišijo jasno in odkrito besedo prvega prestolnega govora. Šele ko so vsi ministri izjavili, da te vesti še nikakor niso potrjene, so se tica ravedrila skribi in težav.

Ob 10. dopoldne so se zbrali poslanci v svečani in priprosti obleki v zbornici, pred katere vhodom je stala častna stotinja. Točno ob četrt na 11. se je odpeljal v dvorskem avtomobilu ministrski predsednik Stojan Protić v sedanji prestolonaslednikov stan po regenta, ki je takoj zasedel avtomobil. Vozil je skoraj korakoma, spremljan in obkrožen od tisočglave množice z zastavami.

Ob neprestanem vzklikanju množice se je sprevod pomikal proti Narodnemu Predstavništvu, na čelu je jezdila kraljevska garda na konjih, na to v avtomobilih dvorsko spremstvo, v odprtem vozu prestolonaslednik, ob njegovi strani ministrski predsednik. Sprevod je zaključila garda na konjih. Množica je regenta neprestano pozdravljala in zahtevala rešitev zasedenega ozemlja. Čim je dospel prestolonaslednikov voz pred parlament, je izkazala častna stotinja čast, godba zaigrala kraljevsko himno, „Le pa naša domovina“ in „Naprej za slavo“. Pri vходу je prestolonaslednika sprejel predsednik parlamenta poslanec Dražo Pavlovič.

Poslanci so prestolni govor burno odobraval, zlasti na onih mestih, ki poudarjajo naše narodne zahteve in s posebnim odobravanjem so poslanci sprejeli regentovo izjavo, da nas londonski pakt ne more vezati.

Regentov govor so poslanci burno pozdravili, zlasti na dveh mestih, prvič, ko je poudarjal, da je naš narod moral in še mora izdržati težka izkustva, ker mu na več mestih komaj od sovražnika osvobodjeni narodni teritorij drži drug tujec in drugič, ko je izjavil, da se ne bo odločevalo o nas brez nas.

Med slavnostno sejo je pred parlamentom ves čas manifestirala tisočglava množica, kljub temu, da je neprestano deževalo.

Ob regentovem povratku v njegov stan so defilirale pred regentom in min. predsednikom čete belgrajske posadke. Defile je otvorila kraljeva garda, sledil je 2. pešpolk in zaključil je en eskadron kraljeve garde v slikovitih uniformah na belih konjih. Vojaštvo in občinstvo je regentu ves čas prirejalo burne ovacije, dokler se ni oddaljil.

Reorganizacija finančne uprave.

V smislu sklepa ministrskega sveta z dne 26. februarja t. l. A. Br. 309 (glej „Službene Novine“ z dne 8. marca t. l., br. 15) je poleg drugih (Zader Trst) odpravljeno tudi finančno deželno ravnateljstvo v Ljubljani. Na njega mesto stopi ljubljansko „Poverjeništvu ministrstva financ“. Teritorijalno območje tega poverjeništvu obsega „Slovenijo in Istro“, njega stvarni delokrog se pa približno krije z delokrogom dosedanjega finančnega deželnega ravnateljstva. Bistvena razlika je le ta, da sme poverjenik tudi v zadevah, ki presegajo njegov delokrog ukreniti sam, kar treba, ako je ukrep neodložljiv „zbog večje škode ali koristi državnega zaklada“; mora pa ukrep predložiti finančnemu ministru, da ga naknadno odobri (član 16, odstavek 2, nav. sklepa).

V podrobnosti bo morala pač še praksa marsikaj razbistriti in tudi popolniti. Za prvo orijentacijo publike pa zadostuje, da je v vseh finančno-upravnih zadevah pristojnost (kompetenca) bivšega finančnega deželnega ravnateljstva prešla ali direktno na poverjeništvu ali, da bo to posredovalo na nadaljnjem službenem potu.

Poverjeništvu je neposredno podrejeno finančnemu ministru in je edino temu odgovorno za svoje poslovanje. S tem je izvedena popolna centralizacija finančne uprave. Zlasti v personalnih zadevah uradništva bodo — kolikor ni pristojen poverjenik — odločevali odsej izključno finančno ministrstvo in višji činitelji. Disciplinarna oblast se bo izvrševala po sedanjih predpisih.

Ni pa dvomiti, da bo poverjeništvu v vseh zadevah splošnega pomena — posebno na gospodarskem polju — po možnosti postopalo v sporazumu z deželno vlado.

Ustroj in službeno razmerje finančnih oblastij prve inštanice (finančnih okrajnih ravnateljstev in davčnih okrajnih oblastev) ter ostalih organov, ki so bili dosedaj posredno ali neposredno podrejeni finančnemu deželnemu ravnateljstvu, ostaneta zaenkrat nespremenjena. Z ministrstvom občejujejo le preko poverjeništvu.

Opomba: Odpravljen je tudi finančni oddelček Deželne vlade v Sarajevu in izvanredni delokrog finančnega deželnega ravnateljstva v Zagrebu. Poverjeništvu se ustanove še v Zadru za Dalmacijo, v Zagrebu za Hrvatsko, Slavonijo in Medjimurje, v Sarajevu za Bosno in Hercegovino in v Somboru za Banat, Bačko in Baranjo.

Naročajte in razširjajte
„Jugoslavijo“!

Dnevne vesti.

Prestolni govor regenta Aleksandra priobčimo jutri v celoti.

dn Papir za časopise se je podražil za 30%.

dn Demokratizem v praksi. V Dež. dvorcu je nastanjena pisarna za vojaško podporo beguncem. Tam počiva nebroj neresenih prošelj. Težko pričakujejo begunci rešitev, saj jim vsega primanjkuje. Ker niso tako srečni, da bi bili z vsem ali sploh z ničemer oblagodarjeni, pa nastopi kaka ženska trnjevo pot le prisiljena prositi hitrejšo rešitve. Že itak dovolj nesrečne begunce brez doma in imetje sprejme v pisarni velikokrat posmeh od v uradovanju ondi poslušajočih gospodičen. Posebno se odlikuje s svojim surovim nastopom oseba, ki ima pri oknu svoj prostor. Če ji kaka revica ne da dovoljnega odgovora, se ji posmehuje s s cigareto v ustih, čemur se tudi druge „dame“ pridružujejo. Ali si te brunne glavice predstavljajo, da živimo še v stari Avstriji ali kje v vojaški pisarni? Nad vse obsodbe vredno je početje in šaljenje ljudi, ki so plačani za to, da ljudem pomagajo in se ne šalijo. Upamo, da danes živimo res v demokratični državi, v kateri smo vsi enakovredni, od najnižjega do najvišjega ter mislimo, da ne smejo ravno gospodične, ako imajo blago srce, biti toliko ošabne in prezirne z ubogimi begunci ter naj kažejo več zanimanja za delo nego za šalo in cigaretni šport v uradnih prostorih in urah.

Položaj proti Italiji težaven.

Belgrad, 16. marca (Izv. por.) V poslanskih krogih govore, da se je regent v zadnji avdijenci izjavil napram ministru dr. Korošcu, da je naš položaj proti Italiji izredno težaven in da bi morali vsi jugoslovanski narodi združiti vse svoje moči, da rešijo vse dele svoje domovine.

Odobravanje naše zahteve.

Belgrad, 15. marca (Izv. por.) Slavnostni seja Narodnega predstavništva so v diplomatskih ložah prisostovali tudi vsi v Belgradu akreditirani poslanski držav, ki so priznale državo SHS, in šefi vseh tu poslujočih misij. Edino Italija ni bila zastopana. Poslanci so opazili, da so se diplomatje udeleževali vseh ovacij in odobravanj zbornice regentu, zlasti burno so pozdravljali in odobraval, ono mesto prestolnega govora, ki poudarja naše narodne zahteve in apelira na pravičnost zaveznikov.

Stavka bančnih uradnikov.

Zagreb, 17. marca (Izv. por.) Pogajanja med bančnimi uradniki in denarnimi zavodi so potekla tudi danes brezuspešno. Z Reke poročajo, da so tamošnji denarni zavodi ugodili zahtevam bančnih uradnikov.

Ljubljana, 17. marca. Ljubljanski bančni uradniki so dosegli svoje zahteve.

Proti tihotapstvu.

Zagreb, 16. marca. (Izv. por.) Kakor poročajo iz Belgrada, je vlada sklenila, da zastraži one dele meja Jugoslavije, kjer se je v zadnjem času razvilo prekomerno tihotapstvo, z močnim vojaškim kordonom. To velja predvsem za demarkacijsko črto proti Italiji, za severno mejo na Štajerskem in v Prekmurju.

Gospodarstvo.

g Svobodna trgovina. Ministrski svet kraljestva Srbov, Hrvatov in Slovencev je na svoji seji dne 25. februarja sklenil, da se na vsem ozemlju kraljestva Srbov, Hrvatov in Slovencev dopusti prosta notranja trgovina z naslednjimi rečmi: vse vrste žita in moke, vse vrste živine v živem in zaklanem stanju, govedo, konje in druga živina, vse vrste mesa, svežega, nasoljenega, posušenega itd. vse vrste zelenjadi in semenja, dalje krompir, fižol, zelje itd. vse vrste sadja, in

sadnih izdelkov, vino, žganje, rum, likerji, vse vrste olja, les, vse vrste gradiva in lesnih izdelkov, pohištvo in kmetijsko orodje. V posameznih pokrajinah obstoječi predpisi glede utesnitve prometa in maksimalnih cen za vse druge reči, ki niso zgoraj navedene, ostanajo v vsaki pokrajini v moči. Odslej naprej je trgovina z vsemi v prvem odstavku navedenimi močmi na vsem ozemlju kraljestva Srbov, Hrvatov in Slovencev, prosta. Razveljavljene so naredbe, ki so utesnjevale promet s temi rečmi. Še naprej pa ostanajo v moči vsi predpisi, ki uravnavajo porabljanje z živili, in ki določajo prevzemne, nakupne, prodajne, oziroma najvišje cene za živila in živino. Da se omogoči uravnavanje porabljanja in da se zagotovi enakomerna preskrba vsega ozemlja deželne vlade za Slovenijo z dne 7. marca 1919 do preklica nastopno: 1.) Žitni zavod in Vnočevalnica za živino in mast ostaneta še naprej ter bosta vsak v svojem področju v prosti trgovini nakupovala živila in jih razdeljevala po navodilih prehranjevalnega urada. 2.) Vsak, ki ima na ozemlju deželne vlade za Slovenijo zaloge žita, moke, krompirja, fižola, masti ali olja, mora predno proda iz svoje zaloge množine, ki presegajo v vsakem primeru težo 100 kg, naznaniti prehranjevalnemu uradu kam in komu namerava prodati svoje blago. Prehranjevalni urad ima pravico zahtevati, da se blago njemu proda, oziroma, da se proda določeni aprovizacijski organizaciji. 3.) Kdor uvaža žito, moko, krompir, fižol, mast ali olje iz ozemlja kake druge pokrajine kraljestva Srbov, Hrvatov in Slovencev na ozemlje deželne vlade za Slovenijo v množinah, ki presegajo v vsakem slučaju 100 kg, mora takoj, ko pride blago na to ozemlje naznaniti prehranjevalnemu uradu, količino in kakovost blaga, dalje kako namerava blago porabiti. Prehranjevalni urad ima pravico zahtevati, da se blago njemu proda, oziroma, da se proda aprovizacijski organizaciji, ki jo določi. 4.) Mesarji, ki ne dobe klavne živine od Vnočevalnice za živino in masti temveč si jo sami nakupijo, morajo vsako nedeljo na dopisnici sporočiti Vnočevalnici koliko klavne živine so nakupili v pretečenem tednu in kako so nakupljeno živino porabili. Prehranjevalni urad ima slej ko prej pravico določiti, koliko klavne živine se sme v vsaki občini klati in kateri okoliš mora mesar zalagati z mesom. Mesarji, ki dobivajo klavno živino od Vnočevalnice za živino in mast in za katero plačuje država pri nakupni ceni povprek 150 za 1 kg žive teže, so dolžni, meso prodajati za tiste cene, ki so bile doslej za to določene. Politična okrajna oblast mora s primernimi odredbami poskrbeti, da se te cene ne bodo presegale. 5.) Zoper lastnike zalog, trgovce, mesarje in druge, ki se ne bi ravnali po predpisih točk 2 do 4 te naredbe se bo postopalo po določilih cesarskega ukaza z dne 24. marca 1917, drž. zak. št. 131.

Izdajatelj in odgovorni urednik:
Anton Pesek.

Tiska „Zvezna tiskarna“ v Ljubljani.

Dr. Bogumil Vošnjak:

Poglavje
o stari slovenski
demokraciji.

Z epilogom dr. N. Županiča.
Iz angleščine preložil ing. V. Zupanc
V Ljubljani 1919.

Natisnila in založila Zvezna tiskarna.

Cena 2 kroni.

Dobiva se v vseh knjigar-
nah kakor tudi v upravnishvu
„Jugoslavije“.